

Historiek

De kastanjejalwesp (chestnut gall wasp, japanische Esskastanien-Gallwespe), *Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu, is een vliesvleugelig insect van de familie van de galwespen (Cynipidae). Deze wordt beschouwd als één van de meest schadelijke insecten voor kastanjabomen.

Dit insect werd vastgesteld in Italië (Piemonte, Campanië, Lombardije, Latium, Toscanië, Sardinië), in Frankrijk en in Slovenië. In de twee laatste gevallen zijn het planten bestemd voor opplant, afkomstig van Piemonte, die aan de basis liggen van de besmettingen.

Sinds 2006 heeft de Commissie van de Europese Unie (EU) voorlopige noodmaatregelen afgekondigd om het binnenbrengen en de verspreiding van het organisme *Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu in de Gemeenschap (Beschikking van de Commissie 2006/464/EG van 27/06/2006) te voorkomen.

Waardplanten

Alle soorten van kastanjes: *Castanea* Mill. (*C. crenata*, *C. dentata*, *C. mollissima*, *C. sativa* en hybriden, ook *C. seguinii*, *C. pumila* en *C. alnifolia*).

Geografische verspreiding

Continenten: Azië: (Japan, China en Korea);

Noord-Amerika: het Zuidoosten van de Verenigde Staten (Alabama, Georgia, Noord-Carolina, Ohio en Tennessee).

Europese unie: Italië (Piemonte in het zuiden van de provincie Cuneo, Campanië, Lombardije, Latium, Toscanië, Sardinië), Frankrijk, Slovenië.

Symptomen en biologie

In de lente, op het moment van het uitlopen, gaan de knoppen in 1 à 2 weken opzwellen tot gallen in plaats van zich te openen. Deze gallen (5 tot 40 mm diameter) zijn groen en hebben vaak roze tinten. We vinden ze terug op jonge scheuten, bladeren (hoofdnerf) alsook op de bladsteel.

Na het ontluiken van de volwassen insecten (2 tot 3 mm lengte), in juni-juli, drogen de gallen uit, worden ze houtachtig en blijven ze soms tot 2 jaar of langer op de boom staan; de bladeren van het vorige jaar blijven ook vasthangen aan de takken en vallen dus niet af in de herfst. De nieuwe vrouwelijke galwespen (levensduur ± 10 dagen) leggen 100-150 eitjes (ongeslachtelijke voortplanting) via hun legbuis in de nieuwe scheuten. Per scheut leggen ze ongeveer 7-8 eitjes.

De larven ontwikkelen zich tijdens de herfst/winter, maar van buitenaf is geen enkel symptoom waarneembaar tot op het moment dat de knoppen uitlopen. Er is slechts één generatie per jaar. Dikwijls zijn alle knoppen op een twijg aangetast, waardoor deze afsterft. Indien de aantasting voldoende verspreid is, kan zelfs de boom afsterven.

De schade wordt meestal vastgesteld tijdens de lente, kort na het uitlopen van de knoppen. Dit is een goede periode om bomen te controleren aangezien de verdroogde bladeren dan overvloedig aanwezig zijn.

Mogelijke verwarring

De vrouwtjes kunnen verward worden met veel andere vliesvleugelige galwespen. De eitjes, larven en nymfen zijn moeilijk identificeerbaar. **Er bestaan geen andere insecten die gallen vormen op kastanjabomen en die vergelijkbaar zijn met *Dryocosmus kuriphilus*: de aanwezigheid van deze gallen is dus een belangrijk criterium voor de vaststelling!**

Verspreiding

De natuurlijke verspreiding wordt verzekerd door het vliegen van de volwassen vrouwtjes. Hun vliegcapaciteit is eerder zwak.

Bovendien helpen ook de wind en voertuigen (geparkeerd onder kastanjabomen) mee aan de verspreiding van het insect.

De verspreiding van de kastanjejalwesp op lange afstanden is het gevolg van transport van besmette jonge planten, takken of stekken.

Bestrijding

Preventieve maatregelen

Momenteel is er geen bestrijdingsmiddel toegelaten waarvan de efficiëntie tegen de kastanjejalwesp reeds werd aangetoond. De Europese kastanjabomen (*C. sativa*) blijken op het eerste zicht heel gevoelig te zijn, maar er bestaan soorten kastanjabomen die resistent zijn (Japanse).

Bij gebrek aan een bestrijdingsmethode die de schade kan beperken, werden verplichte maatregelen opgelegd om het binnenbrengen van het schadelijk insect te voorkomen of om het te vernietigen wanneer de aanwezigheid ervan wordt vastgesteld.

Verplichte fytosanitaire maatregelen voor de handel in en tussen de Lidstaten

Het gebruik van het plantenpaspoort is verplicht voor het in de handel brengen van vermeerderingsmateriaal (andere dan zaaizaden) van het geslacht *Castanea*. Dit plantenpaspoort kan enkel afgeleverd worden door bedrijven die door de fytosanitaire dienst van het land waar ze gevestigd zijn, erkend en gecontroleerd zijn. In België is dit het FAVV.

Verplichte fytosanitaire maatregelen voor de import

De import van vermeerderingsmateriaal (andere dan zaaizaden) van het geslacht *Castanea* afkomstig van een land buiten de EU is uitsluitend toegelaten indien dit vergezeld is van een fytosanitair certificaat van de fytosanitaire diensten van het land van oorsprong. Hierin worden bepaalde garanties gegeven omtrent de afwezigheid van *Dryocosmus kuriphilus*. Bovendien wordt nog eens herinnerd aan het verbod op de invoer van planten (planten of plantendelen van het geslacht *Castanea*, met uitzondering van zaaizaden) vanuit niet-Europese landen (geen land van het Europese continent).

Verplichte maatregelen in geval van aanwezigheid

Van zodra een aantasting wordt vastgesteld, zal het FAVV drie gebieden instellen rondom deze aantasting:

- het besmet gebied waarin de aanwezigheid van het organisme is bevestigd;
- het kerngebied tot op een afstand van ten minste 5 km van het besmette gebied;
- een buffergebied tot op een afstand van ten minste 10 km van het kerngebied.

Binnen deze gebieden worden verplichte bestrijdingsmaatregelen opgelegd:

- het verbod op het vervoer van de betrokken planten;
- de verplichte uitroeiing van het organisme : vernietiging van de aangetaste planten en planten uit de directe omgeving. De getroffen takken snoeien, of in geval van een grote aantasting, de boom rooien. Onmiddellijke verbranding van het vernietigde materiaal. Elk transport van verdacht materiaal afdekken. Versterkt toezicht.

Toezicht en bemonstering

Controles op volwassen bomen gebeuren:

- bij voorkeur, bij het begin van de lente (op het moment van het uitlopen van de knoppen) en, om het makkelijker te maken, bij zo jong mogelijke bomen of zo weinig mogelijk ontwikkelde bomen,
- in de herfst en de winter, na het vallen van de bladeren: op dat moment zijn de nog aanwezige houtachtige gallen en de verdroogde bladeren goed zichtbaar (foto 2).

In boomkwekerijen is het makkelijker om te controleren en kan dit dus op elk moment gebeuren, bij voorkeur tijdens het uitlopen van de knoppen om, in voorkomend geval, de verplichte uitroeiingsmaatregelen te treffen vooraleer de vrouwelijke volwassen insecten uitvliegen.

Bij vaststelling van symptomen, worden monsters genomen van:

- takken waarop gallen aanwezig zijn,
- gezonde jonge scheuten in de nabijheid van de gallen, op dezelfde stam of op een andere boom.

Foto 1: Gallen op knoppen

foto 4: Verdroogde bladeren van het vorige jaar

Voor meer informatie

Informatie betreffende de technische aspecten en analyseaanvragen

ILVO, Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek
Eenheid Plant – Gewasbescherming
H. Casteels
Burg. Van Gansberghelaan 96 bus 2, 9820 Merelbeke
Tel.: 09/272-2456 – Fax: 09/272-2429
E-mail: hans.casteels@ilvo.vlaanderen.be

Informatie betreffende de aanvragen tot erkenningen, plantenpaspoorten, fytosanitaire certificaten

Contacteer de Provinciale Controle-Eenheid (PCE) van het FAVV (adressen van uw PCE op de website van het FAVV: http://www.favv.be/home/contact/upc_nl.asp)

Melding

Een verdacht of bevestigd geval van aantasting dient gemeld te worden aan de PCE van het FAVV. Voor de adressen van de PCE's en andere informatie, dient u de website te raadplegen: (http://www.favv.be/notif/notif-obli_nl.asp)

Bronnen fotomateriaal

Foto 1,2,3 en 5: Dr. G. Bosio van SFR (Servizio fitosanitario Regione Piemonte – Turin)
Foto 4: W.M. Ciesla, Forest Health Management International

Foto 2: Houtachtige gallen

Foto 3: Gekoloniseerde bomen: de bladeren van het vorige jaar zijn niet gevallen (foto april, voor het uitkomen van de knoppen)

Photo 5 : Adulte femelle